

A portrait of Anita van der Vlugt, a woman with short, light-colored hair, wearing round glasses and a red hoodie. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a plain, light-colored wall.

Een kijkje in de gymzaal van

Anita van der Vlugt

In deze rubriek komen we bij collega's de klas binnen en ervaren hoe zij lesgeven. Deze aflevering is wel zeer bijzonder want we hebben hier een collega die al veertig jaar, nog steeds met veel plezier, haar vak uitoefent. Het tweede bijzondere is dat het nog steeds op dezelfde school is. Een kennismaking met een bevlogen docent.

TEKST HANS DIJKHOFF FOTO'S HANS DIJKHOFF

Ze stonden al in de deuropening van het hoofdgebouw: Anita en haar veel jongere collega Joyce. Die had geregeld dat ik dit interview zou doen. “Ja, ik ben hier maar gaan staan want de les begint zo en ik moet nog wat klaarzetten. Dat scheelt weer tijd”, zei Anita. De eerste indruk was binnen: een kordate mevrouw die er helemaal niet uitziet als de zestiger die ze moet zijn. Ze blijkt een werwelwind, neemt me mee naar de zaal terwijl ze honderduit praat over hoe leuk ze dit vindt.

Ze spreekt wat leerlingen aan en heeft dan even tijd voor mij. “Toen ik in 1974 slaagde aan de Halo bood de rector mij een baan aan als docent LO op een havo/vwo in Rotterdam. Ik had echter al de baan aangenomen in Lisse op de MVO, school voor lhno en ihno (de huidige vmbo-school Fioretti College Hillegom, ontstaan na diverse fusies). Dus ik bedankte hem voor het aanbod en ik ging werken in Lisse. Ik heb nooit spijt van mijn besluit gehad. De leerlingen spraken mij zeer aan. Zij leerden echter niet alleen veel van mij, maar ik leerde ook heel veel van hen. Ik werk dus na 40 jaar nog steeds met vmbo-leerlingen bij dezelfde werkgever. En kijk ze nou gaan, het is toch enig?” Intussen wijst naar een van de twee jongens die in deze klas, zorg en welzijn en uiterlijke verzorging

zitten. “Hij is heel goed en wil graag naar het cios. Straks moet hij lesgeven aan de groep en zijn probleem is zijn presentatie. Hij moet er wat meer ‘gaan staan’, om zijn houding denken en zijn stem durven verheffen. Gelukkig gaat het al een stuk beter.” Alle leerlingen moeten lesgeven aan de klas, dat vindt Anita heel belangrijk. Ze toont me het beoordelingsformulier (zie kader).

“De leerlingen moeten lessen voorbereiden voor verschillende doelgroepen. Deze voorbereiding gebeurt in de lessen zorg en welzijn. Als ze bij voorbeeld aan kleuters lesgeven moet de stof daarop ook afgestemd zijn, met spelletjes, liedjes en ook de manier van praten. Ze moeten zich dus verdiepen in de doelgroep. Dan komen ze bij mij en ik beoordeel of ze de les mogen geven.”

Hij is heel goed en wil graag naar het cios

Werken in het onderwijs is meer dan lesgeven. “Naast het geven van lessen LO ben ik ook teamlid van de afdeling Zorg & Welzijn en mentor. Iedere week een teamvergadering, administratief werk, stand-by, pauzedienst ect. Toen ik 52 jaar was mocht ik een halve dag BAPO opnemen. Ik heb het niet opgenomen, maar heb

▲ *Blessurebehandeling*

Hoe houd je het vol?

“Om 40 jaar te werken als docent LO moest ik niet alleen zorgen dat ik lichamelijk fit bleef, maar ook dat ik psychisch fit bleef. Niet alleen de eerste lesuren van de dag moest ik goed functioneren maar ook de laatste lesuren van een werkdag. Rond 1990 ben ik allerlei vormen van meditatie gaan doen om te ervaren welke vorm het beste bij mij paste. Ik ben een bewegend mens. Kum Nye, Tibetaanse Bewegingsmeditatie, was en is nog steeds de vorm die mij helpt goed in evenwicht te blijven. Ik beoefen deze meditatie al 25 jaar individueel en in een groep. Ook Silva Mind, een mentale beheersingstechniek, heb ik mij eigen gemaakt.”

de uren gespaard. Ik ben dus fulltime door blijven werken. Toen ik 56 jaar was heb ik een hele dag BAPO genomen. De gespaarde uren ben ik nu aan het verzilveren en daarom werk ik nu drie dagen in de week. Ik heb altijd het geluk gehad vrij te blijven van blessures. In mijn vrije tijd sport ik zelf graag: fitness en golfen.”

Anita komt steeds terug op haar leerlingen. Die zijn zo leuk en staan voor haar altijd centraal. Ten opzichte van vroeger is er wel heel wat veranderd. Toen zaten er alleen maar arbeiderskinderen op deze school. Die moesten een vak leren. De gegoede burgerij ging naar de mms en de hbs. Nu zitten alle milieus door elkaar. De leerlingen zijn ook een stuk mondiger geworden en nemen niet alles zomaar aan.

Respect

In deze klas zitten twee meisjes die contant de grens opzoeken. Anita gaat daar heel nonchalant mee om maar bewaakt de sfeer wel. Leerlingen die naar het toilet moeten of water willen drinken, mogen dat maar wel even vragen. Alleen als er meerdere tegelijk gaan, grijpt ze in. De leerlingen weten precies wat ze aan deze docent hebben en vinden het dan ook prettig om les van haar te krijgen. Ja, ze weten wel dat ze al heel lang voor de klas staat. Anita vindt respect voor elkaar heel belangrijk. “Je moet niet veel zeggen maar wat je zegt moet raak zijn. En de kinderen mogen zichzelf zijn. Als ze een keer een rotdag hebben en geen zin dan moet dat kunnen en als je ongesteld bent dan doe je altijd mee alleen is je tempo dan wat anders. Geef ze even die aandacht en ze vergeten het als ze aan de gang zijn. Dat is het spel met pubers”

Het team

FOTO ANITA VAN DER VLUGT

Ze vertelt honderduit over oud-leerlingen die ze in hun ontwikkeling volgt. Toen ze enige tijd geleden haar veertigjarig jubileum vierde was de oudste oud-leerling 53 en de jongste zeventien. “Die komt morgen kickbokstraining geven aan onze vierdejaars. Dat is zo leuk. Hij was dik en werd gepest en is toen op kickboksles gegaan. Daarom is het zo mooi dat de leerlingen de kans hier krijgen om voor de groep te staan. Zo’n leerling ervaart dan dat hij er zijn mag, wat durft te zeggen, dat er naar hem geluisterd wordt. De leerlingen zijn niet alleen intensief bezig omdat ze er een cijfer voor krijgen maar omdat hij zo enthousiast voor de groep staat en zulke goede oefenstof heeft. En de leerlingen die een hoog cijfer halen (9), mogen dan later de afwezigen lesgeven.”

Respect voor elkaar hebben vind ik erg belangrijk

Het gebeurt regelmatig dat ze de vader of moeder van een leerling ook in de klas heeft gehad. Ze ziet dan dezelfde karaktertrekken terug. Soms vertelt ze iets tegen pa of ma over hoe hun kind het doet. Dan zegt ze dat ze veel beter zijn dan zij vroeger. Dat vinden de ouders dan heel leuk om te horen....

Andere functie

“Ik heb de opleiding voor leerlingebegeleiding en decanaat gedaan aan de HvA. Zo’n vijftien jaar heb ik de leerlingbegeleiding op school gerund. Dat deed ik voor 50% de andere helft van de tijd bleef ik lesgeven. Ik deed de bovenbouw van de fusieschool MVO/Lucia. Dat was een van de vele fusies die ik heb meegemaakt. Heb allerlei dingen opgezet om de leerlingen te helpen. Toen eind jaren ‘90 begin 2000 de fusie tot Fioretti College Hillegom er was, vroeg ik me weer af of ik daar nog wel in paste. Mij ideeën over leerlingbegeleiding en die van de directie strookten niet met elkaar. Toen heb ik besloten al mijn uren terug te geven en weer volledig gym te gaan geven. In die periode hebben we met een hele groep het PTA opgezet en doorontwikkeld. Zo ook dat wat je hier nu ziet met reflecteren.”

Twee mannelijke collega’s komen even om de hoek kijken (de sporthal is met scheidingswanden in drie stukken gedeeld en via de toestelberging zijn de zalen met elkaar verbonden). “Ja, dit is de moeder van onze sectie.” Ze maken een dolletje. Er hangt nog een rek met knotsen. “Anita heeft ons geholpen met de herintroductie van de knots.” Ze gaat erop in met de opmerking dat als de collega’s weer eens alle pionnen in beslag hebben genomen, zij dan de knotsen gebruikt. Collega Bas zegt dat de knotsen ook echt bewaard blijven als herinnering aan Anita als ze weg is. Ze heeft nog wel een mooie teamfoto die ze wil plaatsen. Moeiteloos

Naam:.....
Klas:..... **Datum:**.....
Inleverdatum:.....
Samenwerkingsopdracht klas 3 Z&W/UV

Reflecteren

Na het lesgeven ga je reflecteren. *Maak gebruik van de toelichting op de laatste bladzijde.*

Reflecteren betekent: terugkijken en nadenken over de samenwerking met je groepje in de voorbereiding en in de zaal; Over de organisatie van de les in de zaal en over jouw contact met de leerlingen/collega's. Dit doe je om er iets uit te leren voor verbetering in de toekomst. We praten dus niet over fouten, maar over leerpunten.

Op het MBO moet je veel samenwerken en reflecteren. Zo leer je nu al hoe dat gaat en wat het inhoudt. Wat je opschrijft gaat over jezelf! Je schrijft waar jij tevreden over bent en wat jij de volgende keer anders zal doen. (leerpunten)

Schrijf met potlood. Als je een fout maakt dan kan je het uitgummen en goed opschrijven. Schrijf de antwoorden puntsgewijs op en gebruik hele zinnen!!

Reflecteren is 1/3 van je cijfer, dus hoe meer je terugkijkt en opschrijft hoe beter je cijfer voor dit onderdeel.

- 1) De samenwerking in je groepje tijdens de voorbereiding in de les Z&W/UV
 - Waar ben je tevreden over?
 - Wat zou je de volgende keer anders doen in de voorbereiding met een groepje? Dat zijn jouw leerpunten!
- 2) De organisatie en samenwerking tijdens de les in de zaal.
 - Waar ben je tevreden over?
 - Wat zou je de volgende keer anders doen wat betreft de organisatie en samenwerking tijdens het lesgeven? Dat zijn je leerpunten!
- 3) Contact met de leerlingen/collega's.
 - Waar ben je tevreden over als je terugkijkt naar jouw contact met de leerlingen /collega's tijdens je les?
 - Wat zou je de volgende keer anders doen in het contact met de leerlingen/collega's? Dat zijn je leerpunten!

schakelt ze weer naar haar verhaal. "Maar met wat ik ook doe, of het nu hier op school is of in de sport: het kind staat centraal."

Ik heb de opleiding voor leerlingebegeleiding en decanaat gedaan aan de HvA

Anita heeft haar man op school leren kennen. Hij geeft Nederlands. Ze hebben geen kinderen. Op school hanteren ze een strikte scheiding tussen de rollen. Als leerlingen zeggen dat ze les hebben van haar man zegt ze: "Je bedoelt collega?".

Ze zijn ook al veertig jaar bij elkaar. Een van de redenen dat ze het zolang volhouden is de regel dat thuis thuis is en school school. Dat houden ze strikt gescheiden en dat werkt goed!

Tussendoor heeft ze steeds oog voor de klas en speelt ze in op wat er gebeurt. Zo ook als een meisje geblesseerd raakt. Ze is er dan meteen bij.

De les nadert zijn einde, de leerlingen ruimen alles op waarna ze afscheid nemen. Voor mij geldt dat ook. Anita bedankt me voor de eer. Ze weet niet half hoeveel plezier ik hier zelf aan beleefd heb. Ik hoop dat ze haar enthousiasme nooit kwijtraakt! ■

Toelichting Reflectie

Gebruik deze punten voor je reflectie. Het beste is over alles iets te schrijven

Weet je nog meer punten waar je over wilt schrijven m.b.t. voorbereiding, organisatie en contact met leerlingen/collega's? Dat is prima. Doe dat!!!

Bij punt 1: de voorbereiding in de les Z&W/UV

- Uitzoeken van een lesonderdeel. Hoe verliep dat binnen je groepje?
- Heeft elke leerling in het groepje evenveel gedaan? Leg uit.
- Heb je goedkeuring en een paraaf van de sportdocent?

Bij punt 2: organisatie en samenwerking in de zaal.

- Klaarzetten, opruimen. Heb je dat samen gedaan? Ben je eerder naar de zaal gekomen?
- Taakverdeling binnen je groep. Hoe vond je jouw taak?
- Is de les gegeven zoals je het op het lesvoorbereidingsformulier hebt geschreven?
- Hoe liep de samenwerking in de zaal tussen jullie als lesgevers?
- Vertel iets over het gekozen sportonderdeel. Ben je tevreden of zal je een volgende keer iets anders kiezen? Leg uit!

Bij punt 3: Contact met: de leerlingen (Z&W) en collega's (UV).

- Je stemgebruik. Praat je zacht of hard, duidelijk of onverstaanbaar, rustig of onrustig?
- Heb je aanwijzingen gegeven? (algemene en/of individuele) Noem er één of enkele.
- Heb je complimenten gegeven? Noem er één of enkele.
- Heb je een voorbeeld gegeven? Welk voorbeeld?
- Heb je uitleg gegeven? Over welk onderdeel?
- Was je streng, vriendelijk, boos, aardig enz.?
- Hoe was de sfeer in de les?
- Schrijf op hoe je het vond om voor de groep te staan?
- Hoe denk je dat de leerlingen/collega's jou als lesgever ervaren hebben?

Contact:
hans.dijkhoff@kvlo.nl